

## Inhoud

### Voorwoord:

Steeds meer aanvragen voor begeleiding

### Interview:

Gesprek met maatschappelijk werkster Sabine

### Cijfers & analyse:

Terugkeer en reïntegratie in steeds meer landen actief

### Stageverslag:

Op bezoek bij een Londense partner

### Vraag & antwoord:

Hoe zit het met hepatitis b in Georgië?

### Actualiteit:

Migratie: onze aanbevelingen aan de toekomstige nieuwe regering

## Caritas International Cel Vrijwillige Terugkeer

Liefdadigheidstraat 43  
1210 Brussel

Anne Dussart: +32 2 2293604  
Bart Cosyns: +32 2 2293602  
Annelieke Carlier: +32 2 2293586  
Thomas Jezequel: +32 2 2111052

[reintegration@caritasint.be](mailto:reintegration@caritasint.be)  
[www.caritas-int.be/reintegratie/](http://www.caritas-int.be/reintegratie/)

## Steeds meer aanvragen voor begeleiding Al 63 dossiers voor 107 personen tijdens eerste half jaar 2007

De cel Terugkeer en Reïntegratie draait op volle toeren. Dat blijkt uit de eerste halfjaarlijkse cijfers die wij u in deze nieuwsbrief brengen. We hebben voor de eerste 6 maanden 63 dossiers voor 107 personen geopend waarbij we, naast veelvuldige verzoeken voor onze structurele partners, steeds meer aanvragen krijgen voor een begeleiding over heel de wereld.

Naast de analyse van onze cijfers willen wij jullie in deze nieuwsbrief ook het werk van een maatschappelijk werkster toelichten en het belang van de samenwerking tussen de sociale diensten en onze cel. Zij zijn het eerste contact met een potentiële terugkeerder.

Niet alleen een goede kennis van het reïntegratieaanbod is belangrijk maar ook de samenwerking met de terugkeerder en de maatschappelijk werker is van cruciaal belang voor een goede start in het land van herkomst.

We beseffen heel goed dat ook voor de maatschappelijk werker het dossier niet afgelopen is eens de persoon België heeft verlaten. We willen zeker na de aankomst en zelfs na enkele maanden nieuws brengen over de terugkeerder.

### Vorming

In de loop van de afgelopen maanden hebben we ook actief mee gewerkt aan de vormingsessies bij de CAW's (Centrum Algemeen Maatschappelijk werk), georganiseerd door het Vlaams Minderheden Centrum (VMC), waarbij de vrijwillige terugkeer en de reïntegratieprojecten werden voorgesteld.

Binnen het Europees netwerk (ERSO project) hebben we stages bijgewoond in Wenen (georganiseerd door Caritas Oostenrijk), in Hannover (door Raphaels-Werk) en in Londen (door Refugee Action). Alle stages hebben bij de medewerkers een

positieve indruk nagelaten.

### Dynamiek

Een ding staat vast, elk land binnen het ERSO project heeft een eigen dynamiek rond vrijwillige terugkeer. Dit bleek duidelijk tijdens de conferentie in Hamburg (21-23 mei) in het kader van dit project.



Het terugkeerteam met de operationele partners.

### Partnerdagen

De komende maanden staan volledig in het teken van de voorbereiding van onze partnerdagen. Daar zullen we samen met onze operationele partners in België een eerste evaluatie maken van de vrijwillige terugkeer met aanbod tot reïntegratie. Naast hen zullen ook de partners van het ERSO project in België hun stage doorlopen.

Dit zal een gelegenheid zijn om niet alleen het Belgische migratiebeleid en specifiek het reïntegratieaanbod bij vrijwillige terugkeer te leren kennen maar ook kennis te maken met onze partners uit de landen van herkomst.

Anne Dussart

# Terugkeer en reïntegratie in steeds meer landen actief

## Caritas International begeleidt 107 mensen uit meer dan 15 landen

**De cel terugkeer en reïntegratie van Caritas International België heeft het aantal landen waarmee het samenwerkt om vrijwillige terugkeerders de voorbije zes maanden fors opgevoerd. Daarbij opteert Caritas International er in de eerste plaats voor om met lokale organisaties van het Caritasnetwerk te werken.**

In januari werkte Caritas International België nog met vijf landen (Armenië, Bulgarije, Georgië, Servië en Oekraïne) bij de begeleiding van terugkeerders. Dat aantal is intussen opgelopen tot meer dan 15. Maar het grootste aantal terugkeerders komt wel nog steeds uit de vijf eerder genoemde landen.

Van de 63 dossiers die we opvolgden tot 30 juni komen er 34 uit de eerste vijf landen. Oekraïne spant de kroon met tien terugkeerders, gevolgd door Armenië (9) en Servië (9), Bulgarije (4) en Georgië (2). De andere 29 dossiers komen uit de nieuwe landen verspreid over alle continenten. In Nepal en Mongolië hebben we momenteel telkens drie lopende dossiers.

De meerderheid van de dossiers bereikt ons via de sociale dienst van Caritas International België en de REAB-partners in Brussel, Vlaanderen en Wallonië. De rest van de dossiers komt rechtstreeks via de antennes van FEDASIL.

### Sociale diensten

Tijdens de voorbije maanden hebben we verschillende sociale diensten bezocht en een vertrouwensband opgebouwd met organisaties die migranten bijstaan in Brugge, Gent, Oostende, Tongeren, Hasselt, Antwerpen, Kortrijk, Arendonk, Luik, Charleroi, Namen, Verviers, Aarlen en Bergen.

Een belangrijk deel van het werk bestaat erin om nieuwe partners in de verschillende landen te vinden en een vertrouwensrelatie op te bouwen om de terugkeerders zo goed mogelijk te begeleiden. De voorkeur gaat daarbij naar leden van het internationale Caritasnetwerk. Dat is bijvoorbeeld het geval in Niger en Burundi. In bepaalde landen kunnen we ook beroep doen op onze expats. We kunnen hen gemakkelijk bereiken.

Dat we deel uitmaken van het internationale Caritasnetwerk opent vaak deuren. Ook al hebben we soms wat overtuigingskracht nodig, we werken goed samen met de lokale Caritasorganisaties. In Roemenië werken we samen met iemand van Caritas die we ontmoet hebben tijdens een project van ERSO.

### Lokale gebruiken

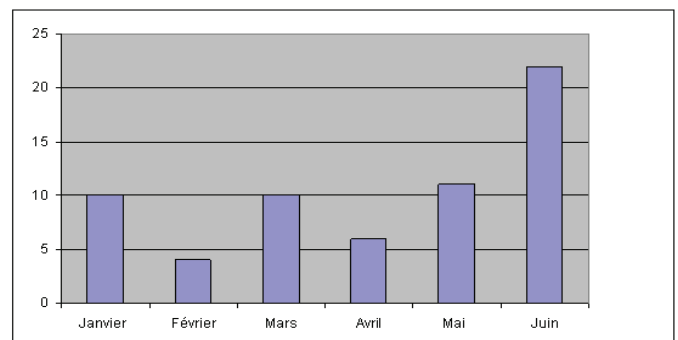
Het blijft een voortdurend aftasten naar de lokale gebruiken en gewoonten. Dat vraagt soms wel wat geduld. Met de Aziatische Caritasorganisaties is een dagelijks emailverkeer mogelijk. In de Afrikaanse landen beantwoorden ze hun mail gemiddeld een keer per week. Daarom is het goed dat we mensen van Caritas Togo, Benin, Kameroen, Burundi, Rwanda en Mongolië recent ontmoet hebben in Den Haag en Brussel. We hebben uitgebreid onze projecten kunnen voorstellen.

Tijdens de laatste week van augustus bezoeken we enkele

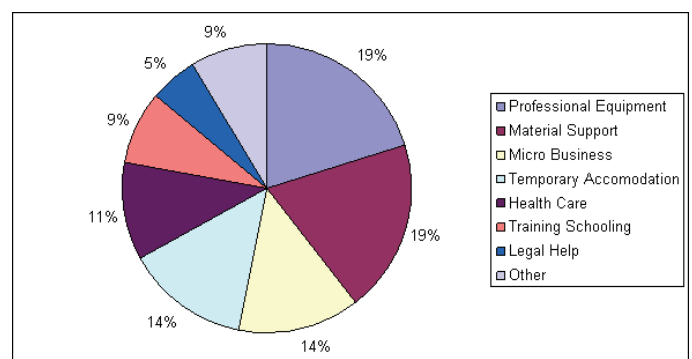
families in Servië. Op het einde van het jaar organiseren we nog enkele andere evaluatierizen.

De redenen om aan een reïntegratieprogramma mee te werken lopen nogal uiteen. In de eerste plaats hopen mensen op deze manier materiële steun te krijgen, bijvoorbeeld meubels. Maar ook een professionele uitrusting, de financiering van een bedrijfje, een tijdelijk onderkomen, gezondheidszorg of een opleiding vormen een belangrijke motivatie.

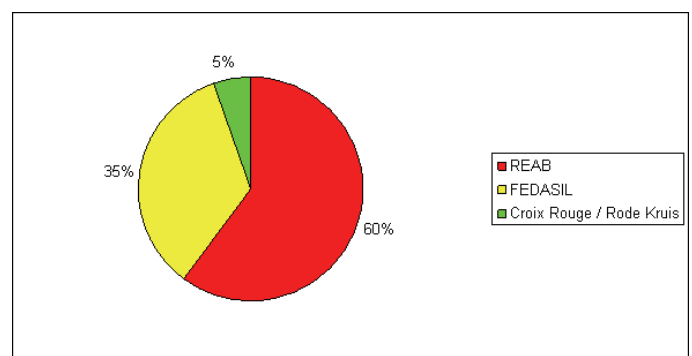
Caritas kan 700 euro uitgeven voor een persoon alleen en 2100 euro voor een alleenstaande vrouw met kinderen. Het gemiddelde budget bedraagt 1162 euro.



Aantal vrijwillige terugkeerders tijdens de eerste helft van 2007.



Redenen voor vrijwillige terugkeer.



Instanties die de dossiers bij Caritas aanbieden.

## « Blijvende opvolging is belangrijk »

Maatschappelijk werkster Sabine begeleidde Roberto bij terugkeer naar Brazilië

De Braziliaan Roberto woonde in België met zijn vriend op een manege maar werd naar eigen zeggen door zijn vriend geslagen. Maar hij wilde vooral terug naar Brazilië omdat hij HIV-positief is. Voor zijn terugkeer kwam hij bij Sabine op een sociale dienst in Brussel terecht. Zij begeleidde hem bij zijn terugkeer. En volgt hem nog steeds.

*Sabine:* Roberto was sinds oktober 2005 in België. Twee jaar later, in maart 2007, klopte hij bij ons aan. Hij woonde samen met zijn vriend en werkte in een manege. Hij vertelde me dat hij werd geslagen en bij hem is weggegaan. Hij toonde me de letsels en vertelde dat hij klacht had ingediend bij de politie. Roberto vertelde me ook meteen dat hij terug naar Brazilië wilde.

### Wat was zijn reden om terug te gaan naar Brazilië?

Wel, toen ik doorvroeg bleek dat hij HIV-positief was. Hij wist dat toen net 2 maanden. Ik vertelde hem dat we op basis van die medische redenen een goed argument hadden om een regularisatie aan te vragen. Hij kon verzorgd worden in België en wie weet, hier blijven. Roberto dacht hierover na en kwam terug bij ons. Zijn besluit stond vast. Hij wilde terug naar Brazilië om ziek te zijn in zijn eigen omgeving. Hij was deels bang om terug te keren aangezien zijn vader een protestantse geestelijke was en niets wist over de homoseksualiteit van Roberto. Laat staan over zijn ziekte. Door al deze problemen en zijn ziekte besloot ik daarom het Reïntegratieprogramma voor te stellen.

### Wat werd er gedaan voor Roberto via het Reïntegratiefonds?

Roberto had enkele gesprekken met Caritas ter voorbereiding. Hij vertrok in april 2007. Hij wilde het budget vooral voor medische opvolging gebruiken. Bij zijn aankomst in Brazilië werd hij opgewacht door de partner van Caritas. Deze mensen brachten Roberto naar het huis van zijn familie.



Sabine (rechts) begeleidt Roberto bij zijn terugkeer



Roberto (links) met zijn Braziliaanse vriend

Op vraag van Roberto bleven ze discreet over zijn toestand maar ze begeleidden hem daarna wel verschillende keren naar het ziekenhuis. Roberto onderging een aantal onderzoeken en kreeg verzorging. Alles werd ondertussen telkens besproken met Caritas, zodat ik ook op de hoogte bleef van hoe het met hem was.

### Heb je ook bepaalde kritieken op het Reïntegratiefonds?

Wel, ik vind de feedback aan ons, sociale werkers, heel belangrijk. Ik wil weten hoe het verder gaat met mijn cliënt. In sommige gevallen kan daar nog wat aan geschaafd worden. En als ik verder iets zou kunnen veranderen, dan zou ik meer geld willen bieden aan de mensen. 700 euro is een minimum en vaak onvoldoende om een klein zaakje of iets dergelijks op te starten. Anderzijds moeten we natuurlijk altijd waakzaam zijn voor een aanzuigeffect. Ik bied het programma niet aan eender wie aan, enkel aan zij die het nodig hebben.

### ...en de goeie kanten van het Reïntegratieprogramma?

De aanvraag en het proces gaan zeer snel, de begeleiding ter plaatse verloopt vlot. Eindelijk kunnen we iets concreets aanbieden aan mensen die willen terugkeren naar hun land. Het is ondertussen een vertrouwd werkinstrument geworden dat ik graag aanbied aan zij die het nodig hebben.

Annelieke Carlier

# Terugkeer en Integratie op stage bij Londense partner

In het kader van de Europese uitwisseling van ervaringen rond vrijwillige terugkeer volgden we in de week van 18 juni een stage bij Refugee Action, een Britse ngo in Londen die zich met vrijwillige terugkeer bezighoudt. We gingen eens kijken hoe onze partner in het Europese netwerk te werk gaat. We kijken nu al uit naar hun stage bij ons in september.

Wij waren bij ons bezoek in Londen niet alleen. Er waren ook deelnemers uit Oostenrijk, Nederland, Portugal en Bulgarije. We leerden allemaal de werking van Refugee Action en kregen een gevarieerd en interessant programma voorgeschoteld. Zo waren er ontmoetingen met Iraakse (Koerdische) en Ethiopische migrantenorganisaties.

Wat ook een zeer boeiende discussie opleverde was een analyse van de media ten opzichte van migranten in Groot-Brittannië en de vergelijking met onze eigen media. Het viel ons op hoe bepaalde Britse media veel harder zijn over migranten. Daar worden migranten vaak echt gestigmatiseerd en wordt er zelfs regelmatig gewoon verkeerde informatie meegegeven. Dat maakt het werk voor Refugee Action er uiteraard niet gemakkelijker door.

## Businessplan

Van Refugee Action zelf kan er zeker wat opgestoken worden in verband met het opvangen en raadgeven van terugkeerders. Hun werk beperkt zich daartoe. De begeleiding en de reïntegratie van de terugkeerders wordt daar altijd door IOM gedaan. Het meest treffende waren dan ook de ontmoeting met IOM Londen. Zij steunen voornamelijk de sterke zelfstandige man, aangezien ze bijna uitsluitend microbusinessplannen ondersteunen. Goed voor die zelfstandige man, maar wat met alle alleenstaande moeders, oude mensen, zieken...die terugkeren? Voor hen is het veel moeilijker om de nodige steun te vinden.

Annelieke Carlier

## Vraag & antwoord

**In elke nieuwsbriefpubliceren we een vraag die we ontvingen en geven we er een antwoord op.**

**“Een persoon lijdt aan Hepatitis C. Is er aangepaste gezondheidszorg in Georgië om deze ziekte te behandelen, en is deze gezondheidszorg gemakkelijk toegankelijk voor iedereen?”**

Hepatitis C wordt behandeld in Georgische ziekenhuizen en de ziekte komt geregeld voor wegens frequent intraveneus drugsgebruik.

De behandeling voor een specifieke tijdsperiode (hepatitis C is een chronische ziekte) wordt gedekt door de 'Staatsstandaard'. Dat betekent dat de behandelingskosten deels vergoed worden door de staat. Voor –14-jarigen tot 80 procent van de kosten, voor volwassenen in dat tot 50 procent van de behandelingskosten.

Voor meer betrouwbare informatie in Georgië kan u terecht op de nummers:

**+995 32 91 47 14 (vaste lijn) en +995 93 25 97 53 (mobiel)**

## Actualiteit

**Migratie: onze aanbevelingen aan de toekomstige nieuwe regering**

10 aanbevelingen van Caritas International voor de formateur en de politiek partijen die de nieuwe federale regering zullen vormen zijn te vinden op de website <http://www.caritas-int.be/index.php?id=543&L=0>